

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Referenties	Is een referentie van een scenariostudie dat aan de vereiste kenmerken voldoet, maar voor een ander type opdrachtgever namelijk een andere overheid, ook goedgekeurd als referentie voor kerncompetentie 1 of 2?	Een referentie voor een andere overheidsorganisatie dan een gemeente is ook akkoord mits de opdracht is uitgevoerd op gebiedsniveau waarbij wel aan de andere eisen zoals vermeld onder de kerncompetenties is voldaan.
2	Referenties	Is een referentie van een scenariostudie dat aan de vereiste kenmerken voldoet, maar voor een ander type opdrachtgever namelijk een belegger, ook goedgekeurd als referentie voor kerncompetentie 1 of 2?	Nee. Referenties voor beleggers voldoen niet aan het vereiste type opdrachtgever.
3	Referenties	Is een referentie van een scenariostudie dat aan de vereiste kenmerken voldoet, maar voor nieuwbouw, ook goedgekeurd als referentie voor kerncompetentie 1 of 2?	Nee, de referentie moet voor de bestaande gebouwde omgeving zijn.
4	Prijs	Het is voor inschrijver onduidelijk of de prijs zoals opgegeven in het prijzenblad uitsluitend bedoeld is voor de casus (WUPe Biezenmortel) ten behoeve van de beoordeling, of ook doorwerkt in de uitvoering van toekomstige deelopdrachten binnen de raamovereenkomst. Kunt u verduidelijken hoe de opgegeven prijs wordt toegepast binnen de raamovereenkomst en bij de minicompetities?	De prijs zoals opgegeven op het prijzenblad is enerzijds bedoeld voor de casus Biezenmortel en anderszijds zijn de opgegeven tarieven een indicator voor het toetsen van marktconformiteit binnen de mini-competities.

5	Participatie	In het document "Programma van eisen voor scenariostudie ten behoeve van het wijkuitvoeringsplan (WUPe) voor het dorp Biezenmortel" wordt opdrachtnemer geacht meerdere fysieke bijeenkomsten bij te wonen (circa 5–6 bijeenkomsten), naast de inhoudelijke werkzaamheden van de scenariostudie. Tegelijkertijd is sprake van een beperkt opdrachtbudget van € 50.000. Kunt u toelichten hoe deze participatie-inspanningen zich verhouden tot het beschikbare budget en de overige gevraagde werkzaamheden?	De genoemde bijeenkomsten maken integraal onderdeel uit van de opdracht. De Aanbestedende Dienst acht de aanwezigheid van de inschrijver bij deze bijeenkomsten van belang om de voorbereiding en de resultaten van de scenariostudie toe te lichten, vragen van stakeholders te beantwoorden en de relevante opbrengsten uit het participatieproces te kunnen betrekken bij de verdere uitwerking van de scenariostudie. Het in het Programma van Eisen opgenomen maximumbudget van € 50.000 is door de Aanbestedende Dienst vastgesteld op basis van de verwachte omvang van de werkzaamheden, waaronder de benodigde afstemming met de Aanbestedende Dienst en deelname aan bijeenkomsten. Het is aan inschrijvers om binnen deze randvoorwaarde een passende aanpak en personele inzet te organiseren. De genoemde 5 à 6 bijeenkomsten betreffen een indicatie van de verwachte inzet. Het daadwerkelijke aantal, de duur en de rol van de Inschrijver kunnen afhankelijk van de voortgang en behoeften van het WUPe-proces variëren. Niet bij iedere bijeenkomst wordt dezelfde inhoudelijke voorbereiding of aanwezigheid van meerdere experts verwacht. Aanbestedende dienst is van oordeel dat de gevraagde werkzaamheden, inclusief de participatie-inspanningen, binnen de gestelde opdrachtomvang uitvoerbaar zijn.
---	--------------	---	--

6	minicompetities	Gelet op de sterke inhoudelijke vergelijkbaarheid van de gevraagde scenariostudies en de kaders uit het Programma van Eisen, is voor inschrijver onduidelijk op welke inhoudelijke aspecten in minicompetities nog onderscheidend vermogen wordt verwacht. Kunt u toelichten op welke wijze opdrachtnemers zich in de minicompetities inhoudelijk kunnen onderscheiden, en in hoeverre prijs daarin bepalend wordt? Inschrijver merkt hierbij op dat onduidelijkheid hierover kan leiden tot een ongewenste nadruk op prijs in plaats van kwaliteit.	De Aanbestedende dienst formuleert in het Programma van Eisen de functionele en prestatiegerichte eisen (het 'wat'). Het is vervolgens aan de Inschrijver om binnen deze kaders invulling te geven aan het 'hoe'. Van Inschrijvers wordt verwacht dat zij toelichten hoe hun aanpak wordt vormgegeven, welke keuzes en aannames daarbij worden gemaakt en hoe dit leidt tot een praktisch uitvoerbaar resultaat. Zoals beschreven in paragraaf 2.4 van de aanbestedingsleidraad worden deelopdrachten via mini-competities gegund. Door in het plan van aanpak voor Biezenmortel, maar ook bij toekomstige mini-competities, concreet in te gaan op het 'hoe', krijgen Inschrijvers de mogelijkheid zich van elkaar te onderscheiden. De Aanbestedende dienst kan dit onderscheidend vermogen vervolgens meewegen bij de beoordeling van de beste prijs-kwaliteitverhouding (met een onderlinge verdeling van 80% kwaliteit, 20% prijs).
---	-----------------	--	---

7	Uniformiteit	De opdrachtgever hecht waarde aan uniformiteit, consistentie in methodiek en vergelijkbaarheid van resultaten tussen scenariostudies, terwijl tegelijkertijd ruimte wordt geboden voor de eigen aanpak, rekenmethodiek en invulling van opdrachtnemers. Kunt u toelichten hoe de opdrachtgever deze uniformiteit en vergelijkbaarheid concreet borgt, gegeven dat verschillende opdrachtnemers uiteenlopende (eigen ontwikkelde) rekentools, methodieken en aannames zullen hanteren?	De aanbestedende dienst hecht belang aan zowel uniformiteit en vergelijkbaarheid van de scenariostudies als aan ruimte voor de expertise en innovatiekracht van marktpartijen. Uniformiteit wordt primair geborgd door het werken met een gemeenschappelijk Programma van Eisen, een vaste rapportagestructuur, en uniforme uitgangspunten vanuit gemeentelijk beleid. Van Inschrijvers wordt verwacht dat zij hun gehanteerde methodiek, aannames, databronnen en rekenkundige uitgangspunten transparant en reproduceerbaar vastleggen. Hierdoor kunnen resultaten inhoudelijk worden geïnterpreteerd en onderling worden vergeleken, ook wanneer verschillende rekentools of analysemethodieken worden toegepast. Door te werken met een beperkt aantal gecontracteerde partijen binnen één raamovereenkomst, periodieke afstemming gedurende de looptijd en een consistente beoordelingssystematiek bij de deelopdrachten, verwacht de aanbestedende dienst eventuele verschillen in methodische uitwerking beheersbaar te houden en de vergelijkbaarheid van resultaten op hoofdlijnen te waarborgen.
8	Nadere opdrachten	De raamovereenkomst voorziet in het gunnen van alle deelopdrachten via minicompetities. Inschrijver acht deze systematiek, gelet op de beperkte omvang en sterke vergelijkbaarheid van de opdrachten, disproportioneel en inefficiënt. Inschrijver merkt hierbij nadrukkelijk op dat de huidige systematiek wezenlijke belemmeringen oplevert voor een doelmatige en economisch verantwoorde deelname aan deze aanbesteding. Is de opdrachtgever bereid de minicompetities te laten vervallen en deelopdrachten op een andere wijze toe te wijzen?	De Aanbestedende dienst is niet bereid om de mini-competities te laten vervallen. Omdat de dorpen en wijken in gemeente Tilburg allemaal uniek zijn met eigen aandachtspunten kunnen er gebiedsspecifieke verschillen zijn bij volgende opdrachten binnen de Raamovereenkomst, waardoor er ook andere plannen van aanpak worden verwacht van de Inschrijvers. Daardoor zorgt de mini-competitie voor een kwaliteitstoets.

9	Aanbestedingsleidraad	Aanbestedingsleidraad p 7 In deze uitvraag voor het gegund worden van de raamovereenkomst, wordt al om een plan van aanpak en een prijsafgifte gevraagd voor een WUPe Biezenmortel. Later worden er nieuwe minicompetities gehouden voor opvolgende WUPe's. De Aanbestedende dienst zal deze minicompetitie altijd gunnen op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding (met een onderlinge verdeling van 80% kwaliteit, 20% prijs), zoals nu ook al voor de raamovereenkomst. Wat zullen de eisen zijn aan deze minicompetities? Wat zal de dan contractant moeten aanleveren per minicompetitie? Hoe wil de opdrachtgever zorgdragen voor een zo laag mogelijke administratieve last voor de minicompetities?	Om de administratieve last zo laag mogelijk te houden voor de minicompetitie moet alleen een plan van aanpak van maximaal 3 A4 en een ingevuld prijzenblad worden ingeleverd. In het plan van aanpak mag ook verwezen worden naar eerder plannen van aanpak, waardoor de Inschrijver alleen hoeft te omschrijven hoe met de gebiedsspecifieke eisen wordt omgegaan die anders zijn dan voor eerdere gebieden binnen de raamovereenkomst.
10	Aanbestedingsleidraad	Aanbestedingsleidraad p 18 De kwaliteitscriteria moeten geanonimiseerd worden ingediend. Het plan van aanpak voor Biezenmortel vraagt om beschrijving van het projectteam en hun relevante ervaring (onderdeel c). Kan de opdrachtgever toelichten hoe dit in de beoordeling in zijn werk gaat, wanneer de stukken geanonimiseerd zijn? Moet dan wel in de naam van het document de inschrijver zijn opgenomen? Hoe dient de teamomschrijving geanonimiseerd te worden?	De Aanbestedende dienst begrijpt de geconstateerde tegenstrijdigheid. Daarom vervalt de eis genoemd op pagina 18 dat de uitwerkingen van de gunningscriteria geanonimiseerd moeten worden ingediend. Inschrijvers hoeven hun kwalitatieve uitwerkingen, waaronder de beschrijving van het projectteam en de relevante ervaring, niet te anonimiseren.
11	PvE Biezenmortel	Het PvE Biezenmortel vraagt om ca. 5–6 fysieke bijeenkomsten. Is de verwachting dat de opdrachtnemer de bijeenkomsten volledig inhoudelijk voorbereidt én begeleidt, of is de gemeente verantwoordelijk voor de procesregie en de opdrachtnemer alleen voor inhoudelijke ondersteuning?	Zie het antwoord bij vraag 27.

12	Bijlage 2 – programma van eisen	Pagina 3: de Bgiw stelt eisen aan betaalbaarheid van het voorkeursscenario. Is de bedoeling dat de opdrachtnemer ook adviseert over gemeentelijke instrumenten (subsiëring, ontzorgingsprogramma's) om betaalbaarheid te verbeteren als het voorkeursscenario daar niet aan voldoet, of beperkt de opdracht zich tot het constateren van de toetsingsuitkomst?	De Aanbestedende dienst verwacht van de Inschrijver adviseert over gemeentelijke instrumenten om de betaalbaarheid te verbeteren indien het voorkeursscenario dat niet is. Qua diepgang mag dit op hoofdlijnen geadviseerd worden, maar de suggesties moeten wel realistisch zijn en bronvermelding bevatten (bijvoorbeeld met verwijzing naar beleidsinstrumenten van andere gemeentes of toekomstige landelijke ontwikkelingen).
13	PvE Biezenmortel	Het PvE Biezenmortel, pagina 2 stelt dat Huize Assisië niet meegenomen hoeft te worden in de woningtypering. Moet de locatie wel worden meegenomen als potentiële warmtebron of -afnemer bij het doorrekenen van collectieve scenario's, gezien de omvang van het terrein?	Als er een warmtebron op het terrein is mag deze worden meegenomen als warmtebron. Huize Assisië mag daarnaast ook worden meegenomen als potentiële afnemer mits dit gunstig is voor de betaalbaarheid van een collectief scenario.
14	Bijlage 2 – programma van eisen	Pagina 3 schrijft voor dat "zoveel mogelijk gerekend wordt aan de hand van de Warmterichtlijn". De Warmterichtlijn is momenteel volop in ontwikkeling. Welke versie of uitgave van de Warmterichtlijn geldt als leidend voor de scenariostudies onder deze raamovereenkomst? Hoe wordt omgegaan met tussentijdse wijzigingen die tijdens de looptijd verschijnen?	De aanbestedende dienst is zich ervan bewust dat de Warmterichtlijn nog in ontwikkeling is. Voor iedere deelopdracht geldt in beginsel de versie van de Warmterichtlijn die op het moment van uitvraag van de betreffende deelopdracht actueel en beschikbaar is. Eventuele projectspecifieke uitgangspunten of aanvullingen worden, voor zover relevant, opgenomen in het PvE van de betreffende deelopdracht. Indien tijdens de uitvoering van een deelopdracht een relevante wijziging van de Warmterichtlijn plaatsvindt, zal de Aanbestedende dienst hierover met de inschrijver in gesprek gaan en gezamenlijk beoordelen of bijsturing nodig is.
15	Document het energiepaspoot Biezenmortel	Het energiepaspoot van Biezenmortel wordt meegeleverd. Geldt dit als vastgesteld vertrekpunt, of moet de opdrachtnemer de daarin gemaakte aannames (bijv. warmtevraag per woningtype) heroverwegen op basis van eigen analyse?	Het energiepaspoot is opgesteld op basis van openbaar beschikbare gegevens en wordt beschikbaar gesteld als achtergrondinformatie over het gebied. Het dient ter ondersteuning van de scenariostudie, maar maakt geen onderdeel uit van de opdracht. Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat deze een onafhankelijke en professionele analyse uitvoert. Het energiepaspoot hoeft daarbij niet te worden herzien, aangevuld of geactualiseerd.

16	Concept raamovereenkomst	Artikel 8.1 en 8.3: kunt u bevestigen dat deze aansprakelijkheid beperkt is conform de DNR 2011 (versie 2013) met de aanvullende voorwaarden van de Gemeente Tilburg?	Aanbestedende dienst kan dit bevestigen.
17	Concept raamovereenkomst	Artikel 5.3: kunt u bevestigen dat facturering maandelijks zal geschieden en niet aan het einde van een opdracht?	Er kan gefactureerd worden op basis van mijlpalen of tussenresultaten indien deze zijn goedgekeurd, zoals ook vermeld in de financiële voorwaarden in het algemene PvE. De relevante tussenresultaten staan vermeld in het PvE van Biezenmortel.
18	(concept)Raamovereenkomst	Artikel 3.5: kunt u bevestigen dat de klachtenregeling/bijlage 3 niet behoort tot de aanbestedingsstukken en dat inschrijvers/de winnende partij daar later een kopie van krijgt ter beoordeling met een mogelijkheid hier vragen over te stellen?	Aanbestedende dienst kan dit bevestigen.
19	PvE Biezenmortel, pagina 5	“Openbare ruimte gaat dus om bovengrondse ruimte zoals installaties en transformatorhuisjes maar ook over (ondiepe)ondergrondse ruimte zoals kabels, leidingen en bodemenergiesystemen.” o Wordt er vanuit een team ruimtelijk en ondergrond van de gemeente informatie aangeleverd over de ruimte in de ondergrond? Of is het aanleveren van tracé-doorsneden bij een collectieve oplossing op vastgestelde punten in deze fase voldoende.	In onderdeel 3 vraagt de Aanbestedende Dienst welke ruimtebehoefte het voorkeursscenario heeft in de ondergrond. Hierbij is het voldoende om aan te leveren wat de ruimtebehoefte is van de verschillende onderdelen van het systeem, dat mag bijvoorbeeld op basis van een tracé-doorsnede.
20	PvE Biezenmortel, pagina 4	“Ter informatie van de ondernemers in het dorp verzorgt opdrachtnemer inhoudelijke ondersteuning bij een bijeenkomst voor mkb uit Biezenmortel, incl. buitengebied-ondernemers en agrariërs.” o Wat wordt er zoal verwacht als ondersteuning?	Als inhoudelijke ondersteuning wordt het geven van het inhoudelijke deel van een presentatie verstaan, met als onderwerp de rol en kansen van lokale ondernemers en agrariërs, zowel als warmtevragers als potentiële bron. Inschrijver is daarom fysiek aanwezig bij de bijeenkomst. De Aanbestedende Dienst organiseert de bijeenkomst en verzorgt de introductie en afsluiting.

21	Bijlage 2 – programma van eisen	Wanneer kostenkentallen niet beschikbaar zijn vanuit openbare bronnen, is het gebruik van kostenkentallen op basis van recente aanbiedingen vanuit de markt dan ook akkoord?	Ja, dit is akkoord in het geval deze niet uit openbare bronnen gehaald kunnen worden. In dat geval zal duidelijk gemaakt moeten worden wat de bron is van de recente aanbieding in de uitgangspuntennotitie.
22	Standaardvragen	Waarom is gekozen voor één vragenronde? Is er na de Nota van Inlichtingen nog ruimte voor verduidelijking bij evidente tegenstrijdigheden, onduidelijkheden of omissies in de aanbestedingsstukken? Is de opdrachtgever bereid om een tweede vragenronde toe te staan, zodat inschrijvers zorgvuldiger op de aanbesteding kunnen inschrijven ?	Er komt een 2e nota van inlichtingen waarbij alleen verduidelijkingsvragen gesteld kunnen worden. Deze verduidelijkingsvragen dienen uiterlijk 28 juli gesteld te zijn via Tendered. Op 6 augustus worden de antwoorden van de 2e Nota van Inlichtingen gepubliceerd op Tendered.
23	Bijlage 2	Heeft opdrachtgever al een gewenst format of template waarin de resultaten van de scenariostudie moeten worden opgeleverd, bijvoorbeeld voor bestuurlijke besluitvorming, bewonerscommunicatie of verwerking in het WUPe?	De Aanbestedende dienst hanteert geen voorgeschreven format of template voor de rapportage van de scenariostudie. De resultaten van de scenariostudie worden door de Aanbestedende dienst verwerkt in het WUPe en de bijbehorende bestuurlijke besluitvorming. Wel wordt van inschrijvers verwacht dat de resultaten helder, navolgbaar en geschikt voor verschillende doelgroepen worden gepresenteerd (zoals inwoners, ondernemers en professionele partners in de wijken). Voor de visualisatie van benodigde woningaanpassingen stelt de Aanbestedende dienst een format beschikbaar. Dit is opgenomen in het Programma van Eisen voor Biezenmortel. Om inschrijvers voor opdrachtverstrekking een beeld te geven van de gewenste uitwerking en het detailniveau, wordt verwezen naar de vastgestelde documenten van het WUPe Udenhout, inclusief de daarbij behorende onderliggende scenariostudie. Deze documenten kunnen als referentie dienen voor de wijze waarop resultaten uiteindelijk door de Aanbestedende Dienst worden verwerkt in een WUPe. De documenten zijn te vinden via deze URL: https://tilburg.notubiz.nl/modules/18/collegevoorstellen/1162997?parent_event=1501258

24	Algemeen	Hoe ziet het gemeentelijke projectteam voor de scenariostudies en het WUPe-proces eruit? Welke disciplines, rollen en besluitvormers zijn betrokken, wie is het vaste aanspreekpunt voor opdrachtnemer en hoe wordt de afstemming met andere gemeentelijke teams georganiseerd?	Het gemeentelijke projectteam bestaat in ieder geval uit twee projectleiders, waarvan één fungeert als vast aanspreekpunt voor de opdrachtnemer. Daarnaast maken één of twee beleidsadviseurs, een projectmanagementondersteuner en een communicatieadviseur deel uit van het projectteam. Afhankelijk van de specifieke vraagstukken binnen een scenariostudie of WUPe kunnen aanvullende disciplines worden betrokken. De afstemming over de uitvoering van de opdracht vindt plaats met het projectteam. De gemeente draagt zelf zorg voor de benodigde afstemming met de programmamanager en de verantwoordelijke wethouder ten behoeve van de voortgangsbewaking, bestuurlijke afwegingen en besluitvorming. Indien voor de uitvoering van de scenariostudie of het WUPe-proces expertise of afstemming met andere gemeentelijke teams noodzakelijk is, organiseert de gemeente deze afstemming. Welke teams daarbij worden betrokken is afhankelijk van de aard en inhoud van de betreffende deelopdracht. De exacte samenstelling van het projectteam kan gedurende de looptijd van de raamovereenkomst en per deelopdracht verschillen, afhankelijk van de opgave en benodigde expertise.
25	4.6 / Bijlage 9	Hoe ziet opdrachtgever deze geschiktheidseis in het licht van het verbod op het optellen van referenties? Mag één integrale gemeentelijke scenariostudie, waarin zowel individuele als collectieve warmteoplossingen aantoonbaar zijn onderzocht, voor meerdere kerncompetenties worden gebruikt wanneer per kerncompetentie duidelijk wordt onderbouwd welk onderdeel relevant is?	Dat klopt, zoals vermeld in de aanbestedingsleidraad geldt het volgende: Het is mogelijk dat één referentieopdracht meerdere kerncompetenties bevat. In dat geval is het niet toegestaan één referentieopdracht voor meerdere kerncompetenties in te dienen. De Inschrijver dient per kerncompetentie een aparte referentieopdracht in een referentieblad in te dienen.

26	4.6 / Bijlage 9	De eis lijkt niet alleen te toetsen op de kerncompetentie “ervaring met integrale scenariostudies voor individuele warmteoplossingen”, maar stelt daarnaast specifieke voorwaarden aan type opdrachtgever, minimale opdrachtwaarde, aantal woningtypologieën en gebiedsomvang. Kan de gemeente toelichten waarom al deze subeisen afzonderlijk noodzakelijk en proportioneel zijn voor het aantonen van technische bekwaamheid?	De Aanbestedende dienst acht de gestelde subeisen noodzakelijk en proportioneel om vast te stellen dat een inschrijver beschikt over relevante ervaring die aansluit bij de aard, omvang en complexiteit van de voorliggende opdracht.
27	Bijlage 2	Hoeveel bewonerssessies, werksessies of presentaties worden voor Biezenmortel indicatief verwacht? En kan opdrachtgever verduidelijken welke onderdelen door opdrachtnemer worden voorbereid, begeleid en verwerkt en welke onderdelen onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen? En wat bedoelt de opdrachtgever met faciliteren? Betekent dit dat opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de inhoud van de participatiesessies, of slechts een begeleidende rol heeft richting de bewoners? Wat is de rol van opdrachtgever zelf bij participatie?	Naar verwachting vinden in totaal 5-6 fysieke bijeenkomsten plaats voor Biezenmortel. De Inschrijver is verantwoordelijk voor de voorbereiding en verzorging van het grootste deel van de inhoudelijke presentaties. Bij een aantal bijeenkomsten zet de Inschrijver (in samenwerking met de Aanbestedende dienst) participatieve werkvormen in om ideeën, ervaringen en aandachtspunten uit het dorp op te halen. De Inschrijver verwerkt vervolgens de input in de uitwerking van de opdracht. De Aanbestedende dienst organiseert de bijeenkomst en verzorgt de introductie en afsluiting evenals de communicatie rondom de bijeenkomst. De exacte inhoud en rolverdeling zal nog nader afgestemd moeten worden als Inschrijver en Aanbestedende dienst de sessies inhoudelijk aan het voorbereiden zijn.
28	5.3 Bijlage 8	In het prijzenblad staat dat alleen de groene cellen moeten worden ingevuld. Dit lijkt te verwijzen naar vier specifieke onderdelen. Kan opdrachtgever bevestigen welke onderdelen hiermee worden bedoeld en hoe de prijzen voor deze onderdelen worden meegewogen in de beoordeling?	De vier onderdelen op het prijzenblad komen overeen met de vier onderdelen uit PvE Biezenmortel. De totalen per onderdeel worden opgeteld tot totaalbedrag en het totaalbedrag vormt het subcriterium prijs die voor 20% meetelt.

29	Algemeen	Kan opdrachtgever aangeven welke teamsamenstelling zij passend acht voor de uitvoering van de scenariostudies? Is vooral behoefte aan een vaste projectleider met toegang tot specialistische experts, of verwacht opdrachtgever dat meerdere inhoudelijke specialisten structureel onderdeel zijn van het kernteam?	Wij horen graag van de inschrijvers wat zij een passende teamsamenstelling vinden voor het uitvoeren van de opdracht.
30	Bijlage 2	Kan opdrachtgever bevestigen dat aanvullende werkzaamheden die noodzakelijk worden door wijzigingen in wet- en regelgeving, beleidskaders of gemeentelijke uitgangspunten na opdrachtverlening als meerwerk kunnen worden beschouwd wanneer deze buiten de oorspronkelijke scope vallen?	Indien tijdens de uitvoering van een deelopdracht een relevante wijziging van wet- en regelgeving plaatsvindt, zal de Aanbestedende dienst hierover met de inschrijver in gesprek gaan en gezamenlijk beoordelen of bijsturing nodig is. Er is geen sprake van meerwerk zonder akkoord van de aanbestedende dienst.
31	Digitale toepassingen / IE	Kan opdrachtgever bevestigen dat bestaande methodieken, formats, rekenmodellen, software, scripts en templates van opdrachtnemer eigendom blijven van opdrachtnemer, en dat opdrachtgever een gebruiksrecht krijgt op de voor de opdracht opgeleverde resultaten?	De Aanbestedende dienst maakt onderscheid tussen enerzijds bedrijfseigen hulpmiddelen van de inschrijver, zoals generieke software, en anderzijds de producten en documentatie die in het kader van de opdracht worden opgesteld. Het is niet de bedoeling dat eigendom van generieke software of bestaande bedrijfseigen hulpmiddelen van de inschrijver overgaat naar de Aanbestedende dienst. Wel verwacht de Aanbestedende dienst dat de gehanteerde uitgangspunten, aannames, methodiek en resultaten voldoende transparant worden vastgelegd, zodat de scenariostudie navolgbaar en reproduceerbaar is. Zoals opgenomen in het Programma van Eisen dient de inschrijver onder andere een uitgangspuntennotitie op te stellen en de gehanteerde werkwijze inzichtelijk te maken. Daarnaast wordt gevraagd om een stappenplan voor indexering, zodat toekomstige actualisatie van de resultaten mogelijk blijft.

32	Bijlage 2 / bestaande informatie	Kan opdrachtgever bevestigen dat opdrachtnemer niet aansprakelijk is voor fouten, onvolledigheden of verouderde aannames in door opdrachtgever of derden aangeleverde informatie, tenzij opdrachtnemer deze fouten redelijkerwijs had moeten signaleren? En is er ruimte om bij twijfel aanvullende verificatiestappen uit te voeren binnen de opdracht?	Ja, de Aanbestedende dienst bevestigt dat de Inschrijver niet aansprakelijk wordt gehouden voor fouten, onvolledigheden of verouderde aannames in door Aanbestedende dienst of derden aangeleverde informatie, tenzij de Inschrijver deze fouten redelijkerwijs had behoren te signaleren. Indien daar aanleiding toe bestaat, is het toegestaan om aanvullende verificatiestappen uit te voeren. Dergelijke verificaties vinden plaats in overleg met de Aanbestedende dienst en binnen de kaders van de opdracht.
33	Financiële voorwaarden	Kan opdrachtgever bevestigen dat per nadere opdracht een betalingsschema met mijlpalen kan worden overeengekomen, zodat opdrachtnemer niet de volledige opdracht hoeft voor te financieren tot eindoplevering?	Ja, er kan gefactureerd worden op basis van mijlpalen of tussenresultaten indien deze zijn goedgekeurd, zoals ook vermeld in de financiële voorwaarden in het algemene PvE. De relevante tussenresultaten staan vermeld in het PvE van Biezenmortel. Zie tevens het antwoord op vraag 17.
34	ROK / afhankelijkheden	Kan opdrachtgever bevestigen dat termijnen en oplevermomenten worden aangepast wanneer vertraging ontstaat door afhankelijkheden buiten de invloedssfeer van opdrachtnemer, zoals het later aanleveren van data, uitloop van participatie of vertraagde gemeentelijke besluitvorming?	Ja. Indien vertraging ontstaat door omstandigheden die buiten de invloedssfeer van de inschrijver liggen, zoals het later beschikbaar komen van benodigde gegevens, uitloop van participatietrajecten of vertraging in gemeentelijke besluitvorming, dan zal de Aanbestedende dienst in overleg treden over de gevolgen voor de planning. De Aanbestedende dienst acht het in dergelijke gevallen redelijk dat termijnen en oplevermomenten, indien noodzakelijk, worden aangepast. Daarbij wordt steeds gekeken naar de aard van de vertraging, de impact op de opdracht en de belangen van beide partijen.
35	Bijlage 2 / ROK 5	Kan opdrachtgever bevestigen of reiskosten afzonderlijk worden vergoed, nu reisen niet als werkuren worden vergoed? Zo ja, welke voorwaarden, tarieven of maximumbedragen zijn daarop van toepassing?	Reiskosten of reisen worden niet afzonderlijk vergoed.

36	Bijlage 2	Voorkeursscenario uitwerken per gebouwtype: maatregelen, kosten, baten, ruimtegebruik in gebouw/openbare ruimte en stappen voor gemeente naar uitvoering. Kan opdrachtgever verduidelijken wat wordt bedoeld met een uitwerking per gebouwtype? Verwacht opdrachtgever een onderscheid naar woningtype, bouwjaar, eigendomssituatie, isolatieniveau, installatieconcept of een combinatie daarvan?	In onderdeel 1 van PvE Biezenmortel wordt gevraagd om de woningvoorraad onder te verdelen in 5-7 woningtypes. Voor elk van zo een woningtype wordt in onderdeel 3 gevraagd om het voorkeursscenario uit te werken. Onder gebouwtypen verstaan wij een combinatie van het type gebouw (zoals rijwoningen, twee-onder-een-kapwoningen, vrijstaande woningen en gestapelde bouw) en het bouwjaar. Waar relevant kan daarnaast onderscheid worden gemaakt naar eigendomssituatie. Het is aan de inschrijver om, op basis van de samenstelling van de gebouwvoorraad in het projectgebied, een passende en onderbouwde indeling in gebouwtypen te definiëren.
37	1.5 / 2.2	Op welke wijze borgt opdrachtgever een evenwichtige en transparante verdeling van nadere opdrachten tussen de raamcontractanten? Wordt daarbij gekeken naar kwaliteit, beschikbaarheid, eerdere prestaties, specialisme, opdrachtwaarde of rotatie?	Zie de antwoorden bij vraag 6 en 9.
38	5.1 / 5.5	Staat Bijlage 9 volledig los van de maximale omvang van één A4 die geldt voor subcriterium 2, of moet de informatie uit het referentieformulier ook binnen die paginabeperking worden verwerkt?	Bijlage 9 staat los van de maximale omvang die geldt voor subcriterium 2.
39	Algemeen	Verwacht opdrachtgever dat het plan van aanpak voor Biezenmortel al concrete kentallen en uitgangspunten bevat, bijvoorbeeld investeringskosten, energieprijzen, rendementen, CO2 factoren en discontovoeten? Of volstaat in de inschrijving een beschrijving van de methodiek en bronnen waarmee deze kentallen in de opdracht worden vastgesteld?	In het plan van aanpak is het voldoende om methodieken en bronnen te vermelden. Het plan van aanpak hoeft nog geen concrete kentallen en uitgangspunten te bevatten, dit is namelijk onderdeel van de uitgangspuntennotitie die vermeld is als tussenresultaat bij onderdeel 1 van PvE Biezenmortel.

40	4.6 / Bijlage 9	Voldoet een integrale warmteanalyse waarin individuele warmteopties als volwaardige scenario's zijn onderzocht en vergeleken met collectieve warmteopties, ook wanneer de uiteindelijke voorkeursrichting collectief is? Zo nee, welke minimale diepgang verwacht opdrachtgever specifiek voor de individuele warmteoplossingen?	Dit voldoet als de individuele warmteoplossingen zijn doorgerekend en onderling zijn vergeleken met oog voor technische, financiële en maatschappelijke haalbaarheid.
41	Bijlage 2	Wat verstaat opdrachtgever onder een handleiding/richtlijn voor indexering? Gaat het om een korte toelichting op de gehanteerde indices, een periodiek actualiseerbaar rekenprotocol of een volledig overdraagbaar instrument voor toekomstige actualisaties?	De Aanbestedende Dienst verwacht een handleiding/toelichting waarmee deze zelf in de toekomst de resultaten kan indexeren, dus waarin duidelijk wordt welke rekenstappen deze moet zetten en welke indexeringscijfers deze moet gebruiken, dit hoeft geen volledig overdraagbaar instrument te zijn.
42	5.2	Wat verstaat opdrachtgever precies onder een visueel voorbeeldrapport van één A3? Moet dit één los A3-overzicht zijn, mag dit ook een rapportpagina of dashboardvisualisatie zijn, en moet het voorbeeld afkomstig zijn uit de opgegeven referentieopdracht?	De Inschrijver is vrij om een vorm te kiezen, dat mag een rapportpagina of dashboardvisualisatie zijn, maar mag ook een verzameling zijn van verschillende visuele voorbeelden.
43	GC3 / samenwerking en kennisdeling	Wat verwacht opdrachtgever concreet van kennisdeling en kennisoverdracht binnen GC3? Gaat het primair om kennisdeling met de gemeentelijke organisatie, of ook met externe stakeholders zoals bewoners, netbeheerder, woningcorporaties en andere adviespartijen?	De Aanbestedende dienst verwacht dat kennisdeling en -overdracht binnen dit criterium primair zijn gericht op het borgen van kennis en inzichten binnen zowel de organisatie van de Inschrijver als de Aanbestedende Dienst, zodat deze benut kunnen worden in toekomstige opdrachten binnen de raamovereenkomst. Van de Inschrijver wordt tevens verwacht dat deze kennis neemt van en voortbouwt op eerdere scenariostudies; relevante rapporten worden openbaar beschikbaar gesteld. Kennisdeling met externe stakeholders is geen primair doel binnen dit gunningscriterium.

44	Bijlage 2	Welke basisdata, GIS-bestanden, verbruiksdata, gebouwgegevens, eerdere onderzoeken en participatieverslagen stelt opdrachtgever bij de start van de opdracht beschikbaar? En op welke wijze wordt omgegaan met ontbrekende, verouderde of onvolledige data?	Bij aanvang van de opdracht levert de Aanbestedende dienst de documenten zoals vermeld in PvE Biezenmortel. Aanbestedende dienst levert geen GIS-bestanden aan, maar kan indien gewenst wel een adressenlijst aanleveren of informatie over welke woningen in het bezit van de woningcorporatie zijn. Voor gebruiksdata dient de Inschrijver gebruik te maken van openbaar beschikbare informatie. Voor ontbrekende, verouderde of onvolledige data vragen we de Inschrijver om vanuit hun expertise een zo goed mogelijke inschatting te maken.
45	Bijlage 2	Welke concrete Bgiw-criteria en rekenmethodiek verwacht opdrachtgever bij de beoordeling van betaalbaarheid? Kan opdrachtgever bevestigen welke versie van wet- en regelgeving leidend is wanneer de Bgiw-regels tijdens de looptijd wijzigen?	De Aanbestedende dienst wil weten of een warmteoplossing voor het WUPe-gebied betaalbaar is zoals in de Bgiw is gedefinieerd, dit is het geval als de verwachte kosten van de maatregelen niet uitstijgen boven de verwachte baten voor tenminste 70% van de woningen in het gebied. In de Bgiw wordt verwezen naar de Rgiw die de meet- en rekenvoorschriften om dit te kunnen berekenen. Voor deze berekening dient altijd de op dat moment meest recente versie van zowel de Bgiw als Rgiw te worden gehanteerd.
46	5.2	Welke definitie hanteert opdrachtgever voor innovatie binnen dit criterium? Hoe worden procesinnovatie, samenwerking, digitale tooling/software en bewezen toepassing in eerdere opdrachten ten opzichte van elkaar beoordeeld?	De Aanbestedende dienst hanteert een brede definitie van innovatie: onder andere het gestructureerd signaleren, beoordelen, toepassen en borgen van verbeteringen in werkwijzen, technieken en samenwerking. Verschillende vormen van innovatie (zoals proces, samenwerking, tooling en eerdere toepassing) worden niet afzonderlijk gewogen, maar integraal beoordeeld in samenhang. Daarbij staat de kwaliteit, toepasbaarheid en borging binnen de organisatie en samenwerking centraal.
47	Bijlage 2	Hoeveel gevoeligheidsparameters en bandbreedtes verwacht opdrachtgever minimaal in de scenariostudie, bijvoorbeeld energieprijzen, investeringskosten, rente/discontovoet, aansluitpercentage, fasering, inflatie en netverzwakingskosten?	De Aanbestedende dienst schrijft geen minimum aantal gevoeligheidsparameters of vaste bandbreedtes voor. Van de inschrijver wordt gevraagd om op basis van eigen expertise een passende en onderbouwde selectie te maken. Daarbij staat centraal dat inzichtelijk wordt gemaakt of en in welke mate de conclusies van de scenariostudie overeind blijven bij relevante externe veranderingen.

48	Nadere opdrachten / minicompetities	Welke indicatieve reactietermijn hanteert opdrachtgever voor offertes op nadere opdrachten? En is opdrachtgever bereid raamcontractanten waar mogelijk vooraf te informeren dat een nadere uitvraag aankomt, zodat capaciteit tijdig kan worden gereserveerd?	De Aanbestedende dienst hanteert voor nadere opdrachten binnen deze raamovereenkomst een indicatieve reactietermijn van drie weken. De Aanbestedende dienst zal raamcontractanten vooraf informeren over een aankomende uitvraag, met een streeftermijn van minimaal één maand, zodat capaciteit tijdig kan worden gereserveerd. Daarnaast wordt op dit moment verwacht dat in Q4 2026 circa twee nadere uitvragen binnen deze raamovereenkomst zullen plaatsvinden.
49	Algemeen	Welke inhoudelijke expertises zijn al binnen de gemeente Tilburg beschikbaar voor deze opdracht, bijvoorbeeld warmte, data/GIS, financiën, participatie, juridisch en ecologie? Op welke onderdelen verwacht opdrachtgever vooral aanvullende expertise van opdrachtnemer?	De Aanbestedende dienst verwacht vooral expertise op het gebied van warmteoplossingen, het doorrekenen daarvan, het integraal afwegen van technische, financiële en maatschappelijke aspecten bij het maken van een keuze voor het voorkeursscenario en expertise in het eenvoudig opschrijven, visualiseren en presenteren van resultaten.
50	Bijlage 2 / participatie	Welke reeds opgehaalde bewoners- en stakeholderinput is beschikbaar bij de start van Biezenmortel, en in welke vorm wordt deze aan opdrachtnemer verstrekt? Wordt van opdrachtnemer verwacht dat deze input wordt gevalideerd of uitsluitend wordt verwerkt in de scenariostudie?	Bij aanvang van de opdracht levert de Aanbestedende dienst de documenten zoals vermeld in PvE Biezenmortel. Onderdeel hiervan zijn participatieverslagen en/of uitkomsten van bijeenkomsten en vragenlijsten. Er wordt niet van de Inschrijver verwacht om de reeds opgehaalde input van deze participatieactiviteiten te valideren.
51	Bijlage 2	Welke SMP-richtlijnen en ecologische uitgangspunten moeten minimaal worden gehanteerd bij het uitwerken van isolatie- en gebouwmaatregelen? Worden deze uitgangspunten door opdrachtgever aangeleverd of moeten inschrijvers hiervoor zelf aannames opnemen?	De regels die binnen de gemeente Tilburg gelden op basis van het Soortenmanagementplan (SMP) dienen te worden gevolgd. Deze regels kunnen per gebied verschillen en zijn te raadplegen via de website van de gemeente Tilburg. De maatregelen die nodig zijn om diervriendelijk te verduurzamen moeten onderdeel worden voor het maatregelenpakketten die nodig zijn voor het voorkeursscenario, inclusief de bijbehorende kosten.

52	prijzenblad	in het prijzenblad geeft u aan dat alle groen cellen gevuld moeten worden. U heeft een indeling van 4 onderdelen gemaakt. Op welke wijze verbindt deze 4 onderdelen aan de aanbestedingsleidraad? Of is de indeling in 4 onderdelen slechts indicatief en is de opbouw van het prijzenblad vormvrij zolang de opbouw van de kosten helder is?	De vier onderdelen op het prijzenblad komen overeen met de vier onderdelen uit PvE Biezenmortel.
53	aanbestedingsleidraad 5.2	In sub b. van hoofdstuk 5.2. van de aanbestedingsleidraad (pagina 17), staat beschreven dat de inschrijver door middel van het plan van aanpak duidelijk moet maken hoe de beoogde samenwerking met de opdrachtgever om gewenst eindresultaat te behalen eruitziet. Dit komt naar ons inzicht overeen met gunningscriterium 3 (samenwerking en innovatie). staat u het toe dat vormgeving van samenwerking enkel onder gunningscriterium 3 wordt uitgewerkt, om meer ruimte te laten voor uitwerking van het plan van aanpak onder gunningscriterium 1?	Nee, dit wordt niet toegestaan, aangezien de nadruk van de twee gunningscriteria verschillend is. Bij gunningscriterium 1 ligt de focus op de samenwerking binnen de specifieke opdracht voor Biezenmortel en de bijdrage aan het beoogde resultaat. Bij gunningscriterium 3 wordt juist gekeken naar de samenwerking in bredere zin binnen de gehele raamovereenkomst.

54	Minicompetities	Minicompetities verhogen benodigd acquisitiebudget aanzienlijk, en daarmee de maatschappelijke kosten van dit programma - gezien elke aanbieder deze tijd moet terugverdienen in de projecten. Omdat de deelopdrachten van gelijke soort zijn, en u in deze fase selecteert op geschikte partijen, zien wij geen meerwaarde in mini-competities. U heeft immers een fijnmazig beeld van werkwijze en geschiktheid voor dit type opdracht. (dit zou anders zijn betrof het een raamovereenkomst met variëteit aan opdrachten). Waarom is gekozen voor mini-competities en hoe kijkt u aan tegen deze maatschappelijke meerkosten? Daarnaast maakt het de inschrijving risicovol voor inschrijvers. Omdat het een type opdracht is en het programma feitelijk een herhalend karakter heeft, is goed voor te stellen dat er een voorkeur voor één partij/werkwijze ontstaat. Hiermee schrijven 2 inschrijvers voor niets in. Hoe mitigeert u dit risico voor inschrijvers en op welke manier kunt u de blijvende behoefte aan drie verschillende partijen? Waarom is het noodzakelijk om drie partijen te selecteren?	De keuze en behoefte voor mini-competities wordt toegelicht bij het antwoord op vraag 76. Om de tijdsinvestering voor de mini-competities te beperken is gekozen om alleen om een plan van aanpak en een ingevuld prijzenblad te vragen, zie ook het antwoord op vraag 9.
----	-----------------	---	---

55	Samenwerking 3 partijen	Met aantrekken van 3 partijen binnen Tilburg voor vergelijkbare opdrachten omarmt de gemeente verschillende werkwijzes en type onderzoeksresultaten over de wijken heen. Behouden van samenhang (organisatorisch, (technisch)inhoudelijk) kan heel goed, maar kost tijd. Waarom is gekozen om 3 partijen aan te trekken? Reserveert u ruimte in budget voor overkoepelende uitwisseling/samenwerking onder partijen buiten projecten om?	De Aanbestedende dienst heeft bewust gekozen voor een raamovereenkomst met drie partijen. Hiermee wordt voldoende capaciteit en continuïteit geborgd voor de verwachte hoeveelheid scenariostudies, terwijl tevens ruimte wordt geboden aan de expertise, ervaring en innovatiekracht van verschillende marktpartijen. De Aanbestedende dienst acht het waardevol dat verschillende partijen binnen de gestelde kaders invulling geven aan de uitvoering van de scenariostudies. De vergelijkbaarheid van de resultaten wordt geborgd door een gezamenlijk Programma van Eisen, uniforme beleidsmatige uitgangspunten en een consistente beoordelingssystematiek. Van partijen wordt verwacht dat zij hun uitgangspunten, aannames en methodieken transparant vastleggen, zodat resultaten navolgbaar en onderling vergelijkbaar zijn. Daarnaast dragen periodieke afstemming en de samenwerking binnen één raamovereenkomst bij aan voldoende organisatorische en inhoudelijke samenhang tussen de scenariostudies. De Aanbestedende dienst reserveert momenteel geen afzonderlijk budget voor overkoepelende samenwerking of kennisuitwisseling tussen de gecontracteerde partijen buiten de deelopdrachten. Indien daartoe gedurende de looptijd aanleiding bestaat, zal de vorm en eventuele gevolgen daarvan op dat moment nader worden bepaald.
56	Artikel 8.4	De hoogte van de schade wordt, met in achtneming van artikel 8.5 van deze Raamovereenkomst, gelimiteerd tot het verzekerd bedrag zoals opgenomen verderop in dit artikel Nergens in de raamovereenkomst wordt een verzekerd bedrag genoemd. Kunt u bevestigen dat dit artikel niet van toepassing is en dat de voorwaarden in uw aanvullingen op de DNR van toepassing zijn?	Aanbestedende dienst kan dit bevestigen.

57	Artikel 55.4 Herstelkosten	Deze nieuwe toevoeging aan artikel 55 vinden wij niet redelijk, omdat dit een vorm van schadevergoeding is als bedoeld in artikel 14 en 15 DNR en daarmee dubbelop. Wij stellen voor deze nieuwe bepaling te schrappen. Zo, nee, kunt u toelichten waarom deze toevoeging niet disproportioneel in de zin van de Gids Proportionaliteit is?	Naar het oordeel van opdrachtgever is geen sprake van een dubbele schadevergoeding, nu de bepaling ziet op een toerekenbare tekortkoming. Aanbestedende dienst acht de bepaling proportioneel en voorziet niet dat deze situatie zich zal voordoen.
58	Artikel 45 Eigendom documenten	De zin 'In geval van een conflict geldt dat het intellectuele eigendom van documenten overgaat naar de opdrachtgever wanneer de opdrachtgever schriftelijk (en op redelijke gronden) aan adviseur kenbaar heeft gemaakt dat opdrachtgever haar betalingsverplichting jegens adviseur opschort' is niet redelijk. We stellen voor deze zin te schrappen. De zin is direct in strijd met de passage daaraan voorafgaand dat eerst aan de financiële verplichtingen dient te zijn voldaan.	De door u aangehaalde passage maakt geen onderdeel uit van de DNR 2011 noch van de aanvullende voorwaarden die op deze opdracht van toepassing zijn. Het verzoek tot schrappen van deze bepaling is daarom niet van toepassing.
59	Artikel 20.2 a	20.2a: het schrappen van 'het honorarium' (berekend naar de stand van de werkzaamheden) is in onze optiek niet redelijk, mede gegeven het feit dat artikel 20 lid 2 enkel gaat over de situatie dat de vertraging of onderbreking niet aan de adviseur is toe te rekenen. We stellen voor die schrapping ongedaan te maken. Gaat u daarmee akkoord? Zo nee, waarom niet?	Akkoord

60	Artikel 14.7 Geen aansprakelijkheid in geval van een CAR-verzekering	Bij bouwprojecten is het gebruikelijk dat schade aan het werk of het object tijdens de bouw wordt gedekt door een CAR-verzekering. Omdat deze verzekering juist bedoeld is om dit risico collectief en efficiënt af te dekken, is het niet redelijk dat de adviseur ook afzonderlijk voor deze schade aansprakelijk wordt gesteld. De bepaling voorkomt dubbele dekking en dubbele betaling (de opdrachtgever kan schade niet zowel claimen bij de verzekeraar als bij de adviseur). Kunt u uitleggen waarom u van deze bepaling niet van toepassing verklaard (lees: schrapt) en waarom dat proportioneel is? Zo niet, waarom niet?	Akkoord, gelet op de aard van de opdracht wordt geen object tot stand gebracht en naar verwachting zal de beschreven situatie zich niet voordoen.
61	Artikel 13.2 Toevoeging aansprakelijkheid van adviseur voor door opdrachtgever voorgeschreven derdenadviseur	Het uitgangspunt in het Burgerlijk Wetboek dat een partij alleen aansprakelijk is voor zijn eigen tekortkomingen en voor tekortkomingen van personen die hij bij de uitvoering inschakelt (artikel 6:76 BW). Wanneer de opdrachtgever derden inschakelt c.q. verplicht voorschrijft, moet de verantwoordelijkheid ook bij hem rusten en niet bij de adviseur. Wij verzoeken u deze toevoeging aan artikel 13.2 DNR te laten vervallen. Zo niet, kunt u verduidelijken en toelichten, waarom u het proportioneel acht om van de wettelijke regeling af te wijken?	Akkoord, indien Inschrijver geen inspraak heeft op de/een voorgeschreven persoon ligt de verantwoordelijkheid bij Opdrachtgever.

62	Artikel 12.8 Vrijwaring opdrachtgever	De nieuwe tekst van artikel 12.8 is al geregeld in artikel 14 en 15 van DNR 2011. Artikel 12.8 DNR 2011 regelt dat de opdrachtgever de adviseur vrijwaart tegen aanspraken van derden die voortvloeien uit het gebruik of de toepassing van het advies dat door de adviseur is geleverd (d.w.z. na afronding van de opdracht). Dit betekent dat de opdrachtgever zelf verantwoordelijk is voor een correcte toepassing van het advies en voor de juridische afhandeling van eventuele claims van derden. Het is disproportioneel voor de adviseur als hij door de opdrachtgever niet wordt beschermd tegen claims van derden waarvoor hij geen directe contractuele verantwoordelijkheid draagt en waarbij de adviseur geen invloed heeft op het gebruik van het advies door de opdrachtgever. Kunt u de oorspronkelijke tekst van artikel 12.8 handhaven? Zo niet, waarom is het niet disproportioneel om artikel 12.8 te wijzigen, omdat de Gods Proportionaliteit uitgaat van een proportionele risicoverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, waarbij de partij verantwoordelijk is die die specifieke risico's kan beheersen.	Akkoord om oorspronkelijke tekst van 12.8 te hanteren.
63	Bijlage 2 – programma van eisen	Klopt het dat de scenariostudies primair gericht zijn op aardgasvrije warmtevoorziening (warmte/koude), en niet op bredere energievoorziening?	Ja
64	Gunningscriteria	Gezien de hoeveelheid gevraagde inhoud binnen GC2 en GC3: kan de aanbestedende dienst bevestigen dat schema's/afbeeldingen binnen de paginalimiet vallen? En is uitbreiding naar 2 A4 toegestaan?	Een uitbreiding naar 2 A4 is niet toegestaan. Het is wel toegestaan om op de A3 pagina voor GC2 een verzameling te maken van verschillende visuele voorbeelden.

65	Gunningscriteria	Mag binnen GC2 ook aanvullende visuele referentie worden opgenomen die een deelaspect van de gevraagde competenties toont (bijvoorbeeld visualisatie/verbeelding), naast de hoofdreferentie?	Ja dit mag, als dit binnen de gevraagde A3 met visueel voorbeeld valt. Deze A3 mag ook gevuld worden met een verzameling van verschillende visuele voorbeelden.
66	Bijlage 2 – programma van eisen	Kan de gemeente inschatten hoeveel participatiebijeenkomsten gemiddeld per WUPe verwacht worden?	Dit is afhankelijk van het gebied, daarom zullen we per nieuw gebied een aantal bijeenkomsten opnemen in het programma van eisen. Voor Biezenmortel verwachten we 5-6 fysieke bijeenkomsten.
67	Bijlage 2 – programma van eisen	Welke basisdata worden door de gemeente per WUPe beschikbaar gesteld (BAG, verbruiksdata, participatieverslagen, etc.)?	Zie het antwoord op vraag 44.
68	Mini-competities	In hoeverre wordt binnen latere mini-competities verwacht dat dezelfde methodiek/uitgangspunten worden gehanteerd tussen raamcontractanten, zodat uitkomsten onderling vergelijkbaar blijven?	Zie het antwoord op vraag 9.
69	Artikel 8	In artikel 8 van de raamovereenkomst staat een en ander bepaald over de aansprakelijkheid van opdrachtnemer en de vrijwaringen die opdrachtnemer moet geven. Artikel 8 lid 1 is voor inschrijver niet duidelijk. Kunt u bevestigen dat voor aansprakelijkheid in het geval van ‘niet, niet-tijdige, onvolledige of onjuiste naleving van de Raamovereenkomst door Opdrachtnemer, haar Medewerkers alsook door Opdrachtnemer ingeschakelde Derde(n)’ te allen tijde toerekenbaarheid aan opdrachtnemer is vereist? Zo niet, kunt u dan uitleggen hoe dit artikel moet worden gelezen en mogelijk de bepaling verhelderen?	Ja, aanbestedende dienst bevestigt dat de aansprakelijkheid als bedoeld in artikel 8.1 en 8.3 is beperkt overeenkomstig de DNR 2011 (versie 2013) en de daarop van toepassing zijnde aanvullende voorwaarden van de gemeente Tilburg. Tevens geldt dat aansprakelijkheid uitsluitend aan de orde is voor zover sprake is van een aan opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming.

70	Artikel 8 lid 1	Artikel 8 lid 1 van de raamovereenkomst is voor inschrijver niet duidelijk. Kunt u bevestigen dat voor de vrijwaringen tegen vorderingen van derden die opdrachtnemer moet geven, ook sprake moet zijn van toerekenbaarheid van deze vorderingen aan opdrachtnemer? Zo niet, kunt u dan aangeven hoe deze brede en onbeperkte vrijwaring zich verhoudt tot de Gids Proportionaliteit?	Voor de in artikel 8 opgenomen vrijwaringsverplichtingen geldt dat deze betrekking hebben op vorderingen van derden die voortvloeien uit een aan opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming of handelen/nalaten van opdrachtnemer.
71	Artikel 8 lid 4	Artikel 8 lid 4 van de raamovereenkomst impliceert dat artikel 8 lid 5 een beperking van de aansprakelijkheid met zich brengt. Deze beperking is niet opgenomen in artikel 8 lid 5, noch is er een koppeling gemaakt met de verzekerde bedragen. Wij verzoeken u de aansprakelijkheid alsmede de vrijwaringen te beperken conform uw wijzigingen op de DNR2011, en er aldus sprake is van een beperking van de aansprakelijkheid alsmede de vrijwaringen van 5x de nadere opdrachtsom per gebeurtenis met een maximum van 2.500.000?	Voor de aansprakelijkheid en vrijwaringen geldt dat deze zijn beperkt overeenkomstig de DNR 2011 (versie 2013) en de daarop van toepassing zijnde aanvullende voorwaarden van de gemeente Tilburg. Een verdere beperking zoals voorgesteld wordt niet overgenomen.
72	Artikel 11.6	Artikel 11.6 (van de aanvullende bepalingen DNR), bent u in afwijking wat u hier voorstelt ten aanzien van fatale termijnen bereid overeen te komen, dat verzuim eerst intreedt (na een schriftelijke ingebrekestelling als bedoeld in art. 6:82 Burgerlijk Wetboek) waarin adviseur een redelijke termijn voor nakoming is gesteld en nakoming binnen deze termijn uitblijft?	Akkoord
73	Artikel 12.8 (van de aanvullende bepalingen DNR)	Artikel 12.8 artikel 12 DNR betreft “algemene verplichtingen van opdrachtgever”. Uw herformulering maakt er een verplichting van adviseur van. Dat is hier niet op zijn plaats. Bent u als alternatief bereid deze bepaling dan wederkerig te verklaren?	Zie vraag 62. De oorspronkelijke tekst van 12.8 wordt gehanteerd.

74	Artikel 15.1 (van de aanvullende bepalingen DNR)	Wat verstaat u precies onder zorgvuldigheidsnorm?	Met "zorgvuldigheidsnorm" doelt Aanbestedende dienst op de wettelijke zorgvuldigheidsnormen waar architecten en adviseurs aan dienen te voldoen. Zoals art. 7:401 en 6:162 BW, hetgeen bepaald is in de DNR en Beroepsregels van BNA.
75	Artikel 46	Artikel 46 jo. artikel 5 (van de aanvullende bepalingen DNR). Bent u met inachtneming van o.m. artikel 3.9 de gids proportionaliteit bereid afstand te nemen van het recht op overdracht van alle daar genoemde IE-rechten en in plaats daarvan genoeg te nemen met een (uitgebreid) gebruiksrecht.	Zie vraag 31.
76	2.4 Verdeling nadere opdrachten 2.6 Percelen	U gaat de eerste deelopdracht (WUPe Biezenmortel) gunnen aan een van de drie geselecteerde bureaus. U bent voornemens om de daaropvolgende deelopdrachten via minicompetities uit te vragen, waarbij u stelt dat een uniforme aanpak, consistentie in methodiek en vergelijkbaarheid van resultaten van belang zijn. Nu heeft naar alle verwachting elk bureau een (deels) eigen aanpak. In hoeverre heeft als gevolg van deze stellingname het bureau dat WUPe Biezenmortel gegund krijgt een (erg) grote voorsprong bij de gunning van de vervolgoopdrachten? Wij denken dat dit niet is wat u beoogt, maar kan wel als een gevolg worden gelezen van hetgeen u in de aanbestedingsleidraad vermeld. Bent u bereid de beoordelingseisen voor vervolgoopdrachten op basis van deze overwegingen aan te passen?	De Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding de beoordelingseisen voor toekomstige deelopdrachten aan te passen. De Aanbestedende dienst deelt de veronderstelling niet dat de partij die de eerste deelopdracht voor Biezenmortel gegund krijgt daarmee een substantiële voorsprong heeft bij toekomstige deelopdrachten. De keuze voor een raamovereenkomst met drie partijen is juist bedoeld om kwaliteit, concurrentie en ruimte voor verschillende expertises en werkwijzen te waarborgen. Hoewel de Aanbestedende dienst belang hecht aan vergelijkbare resultaten en samenhang tussen scenariostudies, wordt niet gestuurd op één voorgeschreven aanpak of methodiek. Deelopdrachten worden via minicompetities gegund op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding (met een onderlinge verdeling van 80% kwaliteit, 20% prijs). Daarbij kunnen inschrijvers zich onderscheiden met hun aanpak voor het specifieke gebied en de betreffende opgave. Iedere deelopdracht kent daarbij eigen kenmerken en vraagstukken. Na iedere minicompetitie ontvangen inschrijvers feedback op hun inschrijving, zodat zij deze inzichten kunnen benutten bij toekomstige minicompetities.

77	4.6 Geschiktheidseisen	De opgevoerde referentieopdrachten dienen in uitvoering te zijn en/of zijn geweest. Nu vraagt u ook om een tevredenheidsverklaring. Dit is een onmogelijke eis in het geval dat een referentieopdracht nog in uitvoering is. Kunt u deze eis laten vervallen of zodanig formuleren dat deze wel uitvoerbaar is?	De Aanbestedende dienst is het ermee eens dat een tevredenheidsverklaring bij een referentieopdracht die nog in uitvoering is niet altijd mogelijk of passend is. De betreffende eis dient daarom zo te worden gelezen dat voor afgeronde referentieopdrachten een tevredenheidsverklaring wordt overlegd waaruit blijkt dat de opdracht op vakkundige en regelmatige wijze is uitgevoerd. Indien een referentieopdracht nog in uitvoering is, volstaat een verklaring van de opdrachtgever waaruit blijkt dat de opdracht naar tevredenheid verloopt en dat er geen aanleiding is om te veronderstellen dat de opdracht niet op een vakkundige en regelmatige wijze wordt uitgevoerd.
78	4.6 Geschiktheidseisen	U stelt dat per kerncompetentie maar één referentieopdracht mag worden aangeleverd, maar ook dat indien de inschrijver meerdere referentieopdrachten moet of wil aanleveren, daarvoor evenveel referentiebladen dienen te worden gebruikt en ingevuld. Deze twee bepalingen zijn in tegenstelling met elkaar. Kunt u deze aanpassen zodat er sprake is van een eenduidige formulering?	De bedoeling is dat voor iedere kerncompetentie één referentieopdracht wordt ingediend. Omdat voor deze aanbesteding twee kerncompetenties zijn gevraagd, kunnen inschrijvers maximaal twee referentieopdrachten indienen, waarbij voor iedere referentie een afzonderlijk referentieblad moet worden gebruikt. Indien één referentieopdracht meerdere kerncompetenties bevat, dient de inschrijver desondanks per kerncompetentie een afzonderlijke referentieopdracht in te dienen, conform de eisen zoals opgenomen in de aanbestedingsleidraad.
79	5.2 Subcriterium Kwaliteit	U stelt dat voor gunningscriterium 2 naast 1 pagina A4 tekst 1 pagina A3 visueel voorbeeld rapport wordt verwacht. Kunt u nader toelichten wat u onder visueel voorbeeld rapport exact verstaat?	Zie de antwoorden op vraag 64 en 65. Zie ook de Uitwerkingsvereisten onder paragraaf 5.2 van de aanbestedingsleidraad.

80	Geschiktheidseisen	Naar aanleiding van de Aanbestedingsleidraad en Bijlage 9 – Model Referentieblad Geschiktheidseisen hebben wij de volgende vraag. Kan een Inschrijver voor het voldoen aan de geschiktheidseisen/kerncompetenties 1 en 2 een beroep doen op de technische en beroepsbekwaamheid van een derde, waaronder een onderaannemer, inclusief de referentieopdrachten van die derde, mits deze derde aantoonbaar beschikbaar is voor de uitvoering van de opdracht en een afzonderlijk UEA indient? Aanvullend vragen wij of wij het juist begrijpen dat per kerncompetentie een afzonderlijk referentieblad moet worden ingediend en dat in totaal maximaal twee referentieopdrachten mogen worden opgegeven.	1. Ja, er mag voor de geschiktheidseisen gebruik gemaakt worden van referenties van een Combinant en/of een Derde. De Inschrijver is hierbij verantwoordelijk voor de afstemming met deze partij zodat er voor de Aanbestedende dienst één aanspreekpunt is. 2. Ja, per kerncompetentie moet een afzonderlijk referentieblad worden ingediend en voor elk van de twee kerncompetenties moet een andere referentie worden gebruikt. Daardoor moeten er in totaal twee referentieopdrachten worden opgegeven.
----	--------------------	---	---

81	Referenties	Wij zien in het format waarin de kerncompetenties moeten worden aangeleverd dat er ruimte is gereserveerd voor een getekende tevredenheidsverklaring referent / opdrachtgever van de referentieopdracht. Het is onze ervaring dat opdrachtgevers het erg bezwaarlijk vinden dat ze voor elke aanbesteding waar een referentie wordt gevraagd van een opdracht waar zij opdrachtgever voor zijn een dergelijke tevredenheidsverklaring moeten uitwerken en ondertekenen. Te meer daar vrijwel elke aanbesteding een eigen template hiervoor gebruikt. Opdrachtgevers zijn vaak wel bereid om een dergelijke verklaring te ondertekenen voor de aanbidding die opdrachtgever voornemens is te gunnen. In het overgrote deel van de aanbestedingen behoudt de aanbestedende dienst zich de mogelijkheid voor om na gunning een controle bij referent uit te voeren. Bent u bereid om dit ook voor de onderhavige aanbesteding te doen en het template voor de kerncompetenties zodanig aan te passen dat de referent niet al bij de aanbidding een tevredenheidsverklaring hoeft af te geven?	In paragraaf 4.6 van de aanbestedingsleidraad is onder 'Bewijsstukken' de volgende tekst opgenomen: Een tevredenheidsverklaring ondertekend door een bevoegde en/of relevante functionaris van de opdrachtgever waar de referentieopdracht voor is uitgevoerd waaruit blijkt dat de referentieopdracht op vakkundige en regelmatige wijze is uitgevoerd. Dit kan door het genoemde referentieblad tevens te laten ondertekenen door de betreffende opdrachtgever van de referentieopdracht; óf door het indienen van een separate tevredenheidsverklaring volgens eigen format welke in ieder geval is ondertekend door een bevoegde en/of relevante functionaris van de opdrachtgever van de referentieopdracht. Het is dus ook mogelijk een seperatie tevredenheidsverklaring volgens eigen format aan te leveren, mits deze verder voldoet aan de gestelde eisen. De referent tekent hiervoor eenmaal een tevredenheidsverklaring en hoeft niet voor iedere aanbesteding opnieuw een referentieblad te tekenen. Wel vragen we dit bewijsstuk direct bij inschrijving aan te leveren, niet pas bij voorlopige gunning.
----	-------------	---	--